

Патицата просто усещаше пръкването, то идеше отдолу, изпод топлината ѝ, засега беше херметически затворено, но часът приближаваше. Първото, може би най-нахалното, пате прасна черупката и изскочи като пуканка. То се огледа, разбра, че това е неговият свят, успокои се и изрече своето първо па-па. Квачката се усмихна. Второто и третото изскочиха едновременно и веднага започнаха да помагат на четвъртото, което блъскаше яростно отвътре килията си, но петото изпревари четвъртото, стана четвърто, а четвъртото се задоволи с петото място, с утехата, че все пак не е шесто и последно. Петте патета се спогледаха, изрекоха десетина пъти па-па и се обърнаха към майка си. Майката обаче им посочи шестото яйце. Шестото яйце мълчеше загадъчно – никакви признаци за живот. Наобиколиха го, наведоха се към него, послушаха се, повдигнаха глави към майката.

– Па-па! – каза майката и разтвори криле. Петте се набутаха в перушината, разбраха, че е приятно, но не останаха дълго там, подадоха глави, за да видят отново света.

Утринен полъх поклящаше перушината на тръстиките, някаква огнена топка се отразяваше във водата, беше приятно да се гледа и да се диша, но засега под мекотата на майка им се струваше по-уютно, а на всичко отгоре и интересно, след като шестото братче се инатеше и все още не излизаше.

Това стана чак на другото утро. След като почука няколко пъти по черупката и след като чу папакането, идващо отвън, шестото счупи яйцето. Като го видяха, петте извикаха “аха”. Майка им направи строга забележка: не “аха” – па-па!

– Па-па-па! – извикаха петте.

– Га-га! – обади се шестото.

Поведе ги към водата.

Изостанало на опашката, шестото се подчиняваше, вървеше, без да знае накъде, но не пееше.

Щом стигнаха до брега, Патаранка спря и остави новоизлюпените сами да възприемат картината. В светлината на пролетното утро повърхността на блатото блестеше, разчупена тук-там от плаващите по нея птици. Патетата подвикваха кротко и плаваха; насочвани от майка си, някои се гмуркаха – изобщо тук можеше да се вършат много приятни работи, тук се намираще раят, заграден от небе, в което се вместиаха водата, тръстиките и облите хълмове с млада дъбова гора; все приятни и меки неща.

Патаранка влезе във водата. Без да му мислят, едно след друго петте патета я последваха, но шестото, за което с право казваха, че е грозно, се заинати. Патаранка се върна обезпокоена на брега, поговори му тихичко, обясни му, че няма нищо страшно, заяви му, че водата за патката е най-важното нещо, защото в нея протича животът ѝ, че от водата идва храната, изобщо всичките приятни неща от живота се дължат на блатото.

Но грозното пате мълчеше. Това нервира майката, тя повиши леко тон и ловко го набута във водата, ала секунда след това съжали за постъпката си, защото трябваше да го вади отново на сушата, тъй като проклетникът щеше да се удави.

– Срам за блатото! – пошушна една патка на друга патка.

– Остави се! – отвърна другата патка. – Ще патим.

– То бива грозно, но чак дотам!

Така се разговаряха не само въпросните две патки, всички говореха нещо подобно и ако възрастните все пак спазваха някакво приличие, малките патета, както

подобавана на децата, понякога изврякваша истината за ужас на родителите им, които назидателно ги клъвваха.

Сърцето на Патаранка се сви, тя прибра челядта си и я поведе обратно. Напъха се в най-гъстата тръстика, беше решила да живее скрита с позора си и да излиза само нощем, когато тъмнината ще скрива грозотата на нейното пате.

Така се изнизаха няколко дни зад паравана на тръстиките и в мрака на нощта. Нощем тя отвеждаше шесторката до водата, но вече без песен, тихомълком. Петте вървяха нетърпеливо, следвани от изоставащото шесто, за което това пътешествие означаваше проклятие. Докато Патаранка и петте се къпеха, то стоеше на брега и чакаше с безразличие. Всеки нов опит на майката да го вкара във водата, се придружаваше с крясъци. Грозничето на всичко отгоре започна да показва клюнчето си.

Патешкият свят на блатото вече привикваше със странното поведение на Патаранка и челядта ѝ, възрастните разбираха трагедията на майката, съчувстваха ѝ, но същото не можеше да се каже за децата. Напоследък стана забавно, нещо като развлечение, патетата да се събират при гъстите тръстики и да дразнят. Туй ставаше за кратко време, докато майките им ги приберат и нахокат за нетактичността, но се повтаряше всеки ден. Петте патета започнаха да подразбират нещо, дори задаваха и въпроси, искаха да знаят защо не им е позволено да се къпят през деня и нямат ли право най-после да си поиграят с десетките интересни патета. Майката мълчеше, поглеждаше скришно грозната си рожба и страдаше.

Дванадесетият ден от излюпването обаче ще остане като забележителен, като върхна ситуационна точка от хороскопа на грозното пате. В този ден отнякъде долетя огромен и мъдър паток. Никой не го попита откъде е и защо е дошъл, предположиха, че е претърпял любовна мъка или ловна стрелба, но същият този паток подочу нещо от бърбенето на патките.

– Какво бърбете толкоз! – обърна се патокът към една от патките.

– А, нищо – отвърна патката, – имаме си една сензация и си я коментираме.

След което, разбира се, на потока бе разказано всичко, от игла до конец. Като чу историята, той промълви, че настоява да види патето, за което става дума.

Заведоха го, показаха му го и мъдрият паток изрече:

– Вие сте смешни!

– Защо?

– Вие сте луди бе, патки такива, толкоз ли не се досещате!

– Какво има!

– Боже мой, нима не знаете!

– Не знаем.

– Не знаете приказката!

– Божееее! – казаха няколко патки едновременно. – Каква грешка щяхме да допуснем.

– Поради ниска интелигентност – заключи патокът и разочаровано отлетя към блато с по-интелигентни жители.

Няколко патки посетиха тогава най-гъстата част на тръстиката и казаха на Патаранка да не си създава излишни комплекси, тъй като това грозно пате след известно време ще се превърне в...

– Боже – каза Патаранка, – как не се сетих досега! Хем знаех приказката за грозното пате, на което отначало всички се смеят, а после...

– После лебед! – извикаха патките.

Патаранка измъкна патетата си на открито, оправи тук-там перушинката на грозното си чедо и го постави начело на редицата. Останалите патета протестираха, но

им се обясни, че не бива да пицят излишно, защото след време ще видят и ще разберат. Сега и да им обясняват какво е това лебед, не са виждали и няма да проумеят и най-добре ще бъде да се въоръжат с търпение.

– Бре да му се не види – рекоха си патенцата, – хич не ни е ясно как от това черно пиле ще излезе бял лебед.

Грозното пате вървеше напред, патетата пристъпваха зад него, шестте вървяха след Патаранка и така вървеше животът, докато един ден Патаранка сметна за уместно да постави грозното пате и пред себе си. По всяка вероятност искаше да го подчертае. И без това вниманието на всички патки бе обърнато към нейното семейство.

Вървеше семейството от тръстиките към блатото и от блатото към тръстиките, плаваше, пощеше се, проплескваше с криле, папакаше. Но тъй като грозното пате не желаше да се мокри, Патаранка обикновено го взимаше на гърба си и гордо го разхождаше из блатото. В такива мигове, за общо учудване и възхищение, грозното пате програваше своето грапаво га-га.

– Това е прочутата лебедова песен – подсказваха по-старите патки.

Мина още известно време и какво да чуят патките – патетата им започнаха тук-там да програват.

Големите слушаха, слушаха, пък не усетиха кога заграчиха и те.

Един ден в блатния рай кацна някакъв щъркел. Ослуша се и какво, не може да повярва: всички патки в блатото и край него вместо традиционното па-па, грачат га-га.

– А бе вие патки ли сте, или гарги! – запита щъркелът.

– Това тук виждаш ли го! – запитаха патките.

– Е!

– Така, както го гледаш, това тук не е патка.

– Че не е патка, не е, но какво е!

– Лебед!

– Ха! – каза щъркелът и отлетя, а от блатото към него се надигна общ хор: га-га!

Игрите на грозното пате завършваха с побоища. Кой знае защо, грозното пате се оформяше като яка и агресивна птица, с остро клонче, което умееше да удря, и много патета си изпатиха. Родителите съветваха децата си да не дразнят излишно грозничето, защото ще мине време и то ще се превърне в лебед. Грозничето обаче разбра, че представлява нещо ценно, то започна да налита и към възрастните.

– Брей, този палав лебед ще ни изтепе! – усмихваха се патките и се отдръпваха да отърват някой и друг удар по главите си.

Малките се покриха с пера, крилете и нозете им заякваха, вече не ги наричаха патета, а патки и погледите на всички все по-често се вперваха в грозното пате, всеки искаше да присъствува на оня момент, когато грозното пате ще се превърне в лебед.

Една сутрин на единственото дърво сред тръстиките кацна гарванка, погледна надолу и каза:

– Хайде бе, глупак, защо не отлиташ!

– На мен ли говориш! – запита грозното пате.

– На теб, разбира се, време е да литнеш, защото си мое яйце!

– Махни се оттук! – каза нервно грозното пате. – Не съм никакъв гарван, а лебед. Тук ми е добре, хранят ме и ми се подчиняват.

– Я не говори глупости! – ревна гарванката. – Веднага при мен!

Грозното пате погледна тъжно подчинените си, помисли още малко и отлетя на клона.

– А! – извикаха патките.

Гарванката и гарванчето разпериха криле и изчезнаха зад хълмовете.

Патките зяпнаха, яростно заграчиха га-га.